Ч. 132 (14.381). Львів, вівторок 16. червня 1936. Poczt. opłata opłacona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, ІІ. пов. Конто почт. щадн. 504.060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло“. Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Четвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Друкарні: 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Новий бельґійський уряд.

БРЮССЕЛЬ, 15. 6. ПАТ. Ван Зелянд утворив новий уряд, у якому закордонні справи обняв Спак (соціяліст), нац. оборону ген. Дені, справедливість Бовес (ліберал), скарб і боротьбу з безробіттям Де Ман (соц.), працю і сусп. опіку Делятр (соц.), шляхи Жаспар (ліб.), кольонії Рубенс (кат.), пошту й телеграфи Бутері (соц.), здоровля Вандервельде (соц.), освіту Оста (ліб.), рільництво Пієрльо (кат.), господарку Ван Ізакер (кат.).

Разом є в уряді 6 соціялістів, 4 католиків, по 3 лібералів; премієр і мін. оборони не належать до ніякої партії.

БРЮССЕЛЬ, 15. 6. ПАТ. Прем. Ван Зелянд з новими членами уряду зложив присягу в королівській палаті.

Ґенеральний страйк бельґійських копалень.

І БЕЛЬҐІЙСЬКИЙ УРЯД РЕФОРМУЄ ЗАКОНОДАВСТВО ПРАЦІ.

БРЮССЕЛЬ, 15. 6. ПАТ. На вчорашньому надзвичайному конґресі бельґ. гірники рішили почати з нинішним днем ґенеральний страйк, домагаючися підвишки зарібків на 10 проц., визначення найнижчої платні на 43 франки денно, платних відпусток та 40-годинного тижня праці.

БРЮССЕЛЬ, 15. 6. ПАТ. У Лієжському басейні застрайкувало 10.000 гірників, а також робітники державної фабрики зброї. Хід страйку спокійний.

БРЮССЕЛЬ, 15. 6. ПАТ. Мін. праці у Ван Зеляндовому уряді, Делятр, засував перед мікрофоном програму уряду щодо робітництва. Уряд предложить парляментові такі законопроекти: обовязкового обезпечення проти безробіття, підвишку запомог для безробітних на 5 проц., обнижку межі віку, в якому прислуговує рента, 48-годинного тижня праці у тих ділянках промислу, де праця виїнятково важка або небезпечна, збільшення покупної спроможности мас, платних відпусток і т. д.

Перед інтервенцією Японії

ПРОТИ НАНКІНУ?

ШАНГАЙ, 15. 6. ПАТ. Нанкінський уряд дальше посилає війська, щоб вигнати кантонські війська з пров. Гунан, але покищо це йому не вдалося. **Китайські політичні кола бояться, щоб акція нанкінського уряду не стягнула інтервенції Японії, яка не хотілаб допустити до консолідації Китаю.**

КАНТОНСЬКА ОФЕНЗИВА — ЯПОНСЬКОЮ ІНТРИҐОЮ?

НАНКІН, 15. 6. ПАТ. Частина тутешньої преси кидає підозріння, що кантонський уряд тримає звязок з Японією та що дістав зброю з мукденського арсеналу.

ЧУЖІ ВОЄННІ СУДНА

ГАНКОК, 15. 6. ПАТ. До Ченґта, столиці пров. Гунан відплила американська канонірка; є там уже 3 бритійські канонірки.

КИТАЙСЬКИЙ РЕВОЛЮЦІЙНИЙ УРЯД СПАСЕННЯ НАЦІЇ.

ТОКІО, 15. 6. Домеї. Військові провідники Кантону рішили утворити військовий уряд під назвою „революційний уряд спасення нації“. Ченчітанґ змобілізував 60 курінів нереґулярних військ.

ПЕРЕГОВОРИ.

ШАНГАЙ, 15. 6. ПАТ. Урядово подають: Ген. Ченчітанґ здержав офензиву кантонських військ на Гунан і висилає делеґацію для переговорів з Нанкіном, який також настроєний дуже угодово.

Арабським терористам загрожує смерть.

ЄРУСАЛИМ, 15. 6. ПАТ. Вис. комісар проголосив декрет, яким вводить кару смерти і досмертної вязниці за терористичні акти.

ЄРУСАЛИМ, 15. 6. ПАТ. Під терористичними актами слід розуміти обстрілювання або обкидування бомбами військових частин та замахи на залізниці. Провінціональні комісари дістали право накладати контрибуції на міста й села а також конфіскувати майно терористам і тим, що відмовляться помогти владі. Не зважаючи на те, терористичні акти повторюються.

Французький уряд заповідає

ПОЛІТИЧНІ РЕПРЕСІЇ.

ЛІЛЬ, 15. 6. ПАТ. Мін. внутр. справ Салянгро заповів у промові, що уряд представить небавом проект декретів проти осіб, що загрожують внутрішньому ладові та республиканському устроєві.

НОВЕ СУСПІЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО У ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, 15. 6. ПАТ. Відповідна сенатська комісія розглядає вже ухвалені палатою поділ закони, реформуючі умовини праці; правдоподібно у вівторок займеться ними сенат на пленарному засіданні. Слід припускати, що опозиція обмежиться до демонстраційних виступів проти згаданих законопроектів і вони в четвер стануть правосильними

ЛІКВІДАЦІЯ СТРАЙКІВ У ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, 15. 6. Авас. Покінчився страйк у більшій частині париських та доокличних металюргічних заведень, а також страйк персоналу електрівні, будівельників, фризієрів та кравців.

КОМУНІСТИЧНА МАНІФЕСТАЦІЯ В СИРІЇ.

БЕЙРУТ, 15. 6. ПАТ. Комуністи зорганізували маніфестацію на одному майдані. На заклик розійтися вони відповіли стрілами, убиваючи одного поліційного комісаря. Поліційні резерви привернули лад, арештуючи кількадесять осіб

Бунт еспанських моряків перед судом.

ТАНЖЕР, 15. 6. ПАТ. Перед морським судом у Кадізі починається розправа проти 65-х збунтованих еспанських моряків, що змусили капітана змінити напрям корабля.

З ЦИКЛЮ ЕСПАНСЬКИХ СТРАЙКІВ.

МАДРИД, 15. 6. ПАТ. 15.000 кравецьких помічників та продавців з конфекційних склепів почало страйк.

Кпини з закону.

Львів, 15. червня 1936.

Велика сензація. Совіти вийшли на шлях демократизації! Совіти признали приватну власність! Большевики ввели свободу преси і зборів! Большевики проголосили у себе 4-прикметникове голосування до парляменту! Москва усамостійнила Грузію, надаючи їй право вийти — коли схоче — з федеративного Союзу! Співпраця демократичного Заходу з Совітами дала світлі висліди, бо Совіти переконались у спасенності демократичних засад! Велика сензація!..

Велика сензація — — для наботників усього світа, для яких телеґрама з Москви про текст нової совітської конституції стала таким самим обявленням, як давніше тексти указів білого царя, „володаря 160 міліонів душ“. Звичайний большевицький пропаґандивний трік, один із пречисленних тактично-політичних ходів, вибрав в очах міжнародніх наботників, задивлених у „люкс екс оріенте“, значіння переломового факту в історії світа. Так, немовбе від сьогоднішнього дня творилась совітська дійсність, або начеб можна вчорашній і нинішній день совітської дійсности переділити непереліазним муром.

Тимчасом існувала вже чейже конституція Російської Соціялістичної Федеративної Республики Рад, прийнята V-им Всеросійським Зїздом Совітів 10. липня 1918. року. У II. частині, 5-а стаття, 13 точка, читаємо, що „свобода пропаґанди релігійної і антирелігійної признана всім громадянам“. У наступній точці маємо признання права „всім працюючим“ „свобідно висловлювати свої погляди“, наслідком чого „робітнича кляса й бідні селяни“ дістали всі технічні й матеріяльні засоби видавати ґазети, брошури, книжки „й усі інші друкарські видання“ та „ґарантію свобідно розповсюднювати їх по всьому краю“. Зараз у черговій 15-ій точці маємо надачу громадянам СССР права „свобідно уладжувати збори, віча, походи...“ У 22-ій точці та перша совітська конституція означує як „суперечний з законами Республики... всілякий гнет нац. меншин або обмежування їх рівноправности“. І це все казалося в половині 1918. року, в періоді жахливого боєвого комунізму, безоглядного переслідування всяких проявів релігійности, кожної спроби свобідного вислову своїх поглядів, в періоді скасування решток свободи преси, у часі, коли ідея „собірания руских земель“ стала провідною засадою російсько-комуністичної раціі і коли російські комуністи здійснювати ту рацію пробували вже такими засобами, як пятаківащина і терор, що не мав собі рівного від походу монголів.

Колиж „собіраніє земель“ закінчилось і коли не лицювало підбиті війною та анектовані самостійні держави — Україну, Козацький Край, Грузію, Білорусь — обхоплювати назвою „Російської Федеративної Республики“, — прийшла друга совітська конституція, з 30. XII. 1922. року. І там, зараз у вступній „заяві про створення Союзу ССР“, читаємо, що „тільки у таборі Совітів, тільки в умовах диктатури пролетаріяту, яка скупчує довкола себе більшість населення, показалося можливим знищити в зародку національний гнет, створити атмосферу взаємного довіря й основати підвалини братерської співпраці народів. Тільки завдяки цим обставинам вдалося Республикам Рад відперти напад внутрішніх і зовнішніх імперіялістів цілого світа; тільки завдяки цим обставинам вдалося щасливо зліквідувати громадянську війну, забезпечити своє існування та пок-

ступити до мирного господарського будівництва..." Чи може істнувати більший цинізм?!

Чи може істнувати більший цинізм, як текст „умови" на початку II. частини конституції СССР з 30. II. 1922: це „добровільна умова Росії, України, Білоруси, Грузії, Азарбейджану, Вірменії, що вони „лучаться в одну Союзну Державу". Чи може бути більший цинізм, як 4 точка II. частини тої конституції, яка каже буквально: „Кожна з союзних републик зберігає право свобідно виступити з Союзу". Чи на 146 міліонів населення СССР, що їх нарахував перепис з 17. XII. 1926., від часу проголошення тієї попередньої конституції по нинішній день була бодай одна людина, яка бралаб поважно ту постанову про „право свобідного виступу з Союзу"?!

11. ц. м. Всесоюзний Центр. Ком. рішив проєкт нової конституції, що має складатись з 13-ти статтей, в яких кожна має створити нову фікцію. Додаче 4-ох нових „самостійних" републик („з правом свобідно виступити") має означати уступку для кавказьких народів. „Верхний Совет" з двома совітами, союзним і національним, це пізна новина: досі цю функцію виконував Зїзд Совітів, а в часі між Зїздами — Всесоюзний ЦВК, який складався з таких самих двох Рад. „Демократизація" полягає ніби у зрівнанні у правах обох тих частин (Совітів, Рад) „Верхного Совета", у признанні прав „недоторканости" його членам та у встановленні загальних, рівних, безпосередніх і тайних виборів. Демократизація проявляється теж у точках про „свободу віросповідання" (поруч зі свободою антирелігійної пропаганди), „свободу преси, слова і зборів", „свободу товариств", врешті про тайну листів і особисту та мешканеву недоторканість. Врешті реверансом у сторону капіталістичного світа має бути признання права на приватну власність, що торкається володіння землею, що її обробляються власними руками, а також домів, малих господарств і предметів щоденного ужитку.

Річ ясна, що ввесь той проєкт нової конституції (вона ще не ввійшла в життя) не має нічого спільного з дійсністю. Особиста недоторканість так само як тайна листування чи 4-прикметникове право голосування, ебо свобода голошеного й друкованого слова, свобода товариств і зборів, це не тільки фікція: це глум з усього населення, що живе надалі під диктатурою ГПУ, як довіреного контрольного і карального органу єдиної влади у всьому СССР, що нию є російська комуністична партія, чи пак її оліґархічна верхівка. Це такий самий глум з усіх громадян Сов. Союзу, як глумом з немосковців є казати про їх право — свобідно відділитись від державного звязку з Московщиною. Дійсність у Совітах була і є завсіди та сама: внутрі і назовні панує там всевладно 1) московська націоналістична рація, проявлювана у поліцийно-політичному й господарському режимі на немосковських національних теренах, і 2) комуністична доктрина, яка каже орієнтуватись завсіди й безперервно на світову революцію, вічно змінюючи тільки тактику, залежно від конюнктуральних обставин. Ті обставини тепер наказують іти разом з европейським заходом, з Францією, в якій панує п. Блюм, та Англією, якої інтереси шаховані японською політикою на Далекому Сході. Для них, для пропаганди свого доброго імени, для цілей совітської міжнародньої політики потрібна тепер вивіска „демократизації". І тільки для того. Та й самі большевики цього не відкликуються. Навіть ПАТ, подаючи вийми з совітської преси на тему того нового проєкту конституції СССР, приходить до висновку, що з голосів сов. преси виходить, що „нова конституція буде використана як могутній чинник пропаганди не тільки внутрі, але й назовні". І тут „собака зарита", тут тайна тої нової вигадки.

Автори тої вигадки не мають нічого спільного ані з законодавством ані реформами державного права ані з самим поняттям права. Вони кепкують собі з закону і права та використовують закон і право для творення большевицьких патьомкінівських міражів, якими захоплюються люди, що знають Московщину й большевиків так само добре, як життя на Мерсі.

Напередодні війни на Далекому Сході?

Прага, червень 1936.

Світова преса принесла вістку, що генеральний штаб китайської провінції Квансі оголосив загальну мобілізацію і перервав всі звязки з Японією. Рівночасно з цим Радіо-Інформасіон з Токія подає, що японський уряд зарядив всі отрібні воєнні приготування у смузі північного і південного Китаю та що зібрав певні відомости про те, що Совіти покищо не будуть мілітарно вмішуватися до цього японсько-китайського спору, отже не будуть підтримувати південнокитайської армії при її наступі на терен японських впливів. І ще одну вістку принесла в цій справі світова преса: японська дипльоматична розвідка з Москви запевняє, що сподівана невтральність Совітів є тільки тимчасова і що дальше становище Совітів в китайсько-японському спорі залежатиме від вислиду боїв між японськими і китайськими військами.

А тепер кілька завваг до цих відомостей. З голосів японської преси та з деяких заяв японських провідних чинників яскраво видно, що японський уряд здає собі як слід справу з того, що вислід вже перших евентуальних боїв між японськими і південно-китайськими боями вирішить справу дальших японсько-совітських взаємин. Точніше кажучи, буде відразу видно, чи совітська армія інтервенційно вмішається до японсько-китайського спору. З другого боку деякі натяки Москви дають нам право здогадуватись, що хоча дальше майбутнє південно-китайських провінцій не є для совітів байдужне, то всетаки Москва під цим оглядом звязана Англією і далі ніж Льондон не піде. Саме тепер ідуть живі переговори між Москвою та Льондоном у справі ситуації в Китаю і Японія слідкує за ними дуже уважливо, бо від вислиду цих переговорів буде теж залежати евентуальна совітсько-англійська інтервенція на випадок поважнішого китайсько-японського конфлікту.

Вся европейська дипльоматична кореспонденція з Токія погоджується у тому, що цим разом ситуація на Далекому Сході незвичайно поважна і що вона дуже легко може довести до загального воєнного конфлікту, тим більше, що Японія здається вже рішила беззастережно й усіми засобами йти в напрямі на Нанкін. Вказують на це ясно всі ті військові і адміністративно-політичні розпорядки, які в останніх днях видав японський уряд і в самій таки Японії, головною у провінції Джеголь, що є випадовою брамою японських континентальних військ сил. Крім цього японський уряд цим разом зовсім рішуче відповів на запити англійського, совітського й американського послів, що Японія є звязана договором боронити цілости Манджукоо і що від цього зобовязання за

о. О. ПРИСТАЙ. 43

В АМЕРИКАНСЬКОМУ ВАВИЛОНІ.

Та завзяті лемки так довго благали, докіль не дістали священика. В 1884. році прибув до Сполучених Держав Північної Америки на місійну працю серед української еміграції перший наш священик, о. Іван Волянський.

В той час починає українська богословська молодь в Галичині ближче цікавитись долею своїх братів-переселенців в Америці. Шість молодих богословів рішає посвятитись душпастирській і національно-громадській праці для заокеанської еміграції. Щоб вивязатися зі завдання, висвячуються вони в безженстві. Зрікаються родинного життя, бо хочуть служити лише Богові й Нації. А в 1894. році висвячені у львівському катедральному храмі св. Юрія, виїзджають гуртом до Америки оо. Іван Ардан, Нестор Дмитрів, Стефан Макар, Миколай Підгорецький, Миколай Стефанович і Н. Тимкевич.

Вони зробили початок. Відтоді аж до іменування першого українсько-католицького епископа в Америці, Сотера Ортинського в 1907. році, еміґрують сюди наші галицькі й закарпатські священики з ріжних причин, з неоднаковою метою та серед ріжних обставин. Дехто з ідейних спонук їхав до земляків за море, щоб принести їм душпастирську потіху, дехто лише з особистих або матеріяльних мотивів. Також не всі виїзджали за дозволом своєї духовної влади. Інша річ, що Апостольська Столиця чомусь нерадо давала дозвіл нашим епископам на висилку українських священиків до Америки, хоч вони були там дуже потрібні та самі емігранти рішуче домагались їх приїзду. З цього повстала складна й неясна ситуація. Чимало священиків оминало консисторію і попросту на власну руку покидало свої парохії в краю, щоб осісти між новими парохіянами за морем. А духовна влада хоч-не-хоч мусіла годитися з доконаними фактами.

Приїзд нашого священства до Америки мав безперечно поважний вплив на українську еміграцію.

Як голка за ниткою, потягнулися за духовенством також дяки. Не самі вони йшли, а покликали їх туди новоствОрені американські парохії. Дяк крім обовязків у церкві, вчив дітей у парохіяльній церковній школі. Роботи мав досить, але і плату добру, бо парохії платили дякам від 35 до 60 долярів на місяць, а по світовій війні 130 аж навіть 150 долярів. Окрім того дяк мав четвертину доходів за всі треби й деякий відсоток з прибутку за театральні аматорські вистави, які сам підготовляв

З огляду на це приїхало згодом більше дяків, ніж їх було тут потрібно. Вони не потребували ніякого дозволу, тому навзаводи еміґрували — іспитовані та неіспитовані. Набиралось їх стільки, що не було кого і боятись, щоб забракло дяків в американських парохіях.

Перед війною ми, на жаль, не мали в Америці світської інтелігенції. Було всього кілька одиниць, що їх можна було почислити на пальцях[1]). Це відбивалося відемно на цілій еміграції, що необхідно потребувала освічених народніх діячів, що освідомлювалиб і організувалиб її в християнському й національному дусі. Саме духовенство не могло впоратися з цілою народньою роботою. Правда, пізніше закінчили студії вже деякі американські уроженці, але їх було теж небагато. Щойно по наших визвольних змаганнях починає напливати нова хвиля інтелігентської еміграції.

Приїзджають українські дипльомати й політики, старшини і стрільці Української Армії та інші збігці, що по нашій прогрі не хотіли або й не могли залишитись на рідній землі під чужою владою. Пішли у світ на добровільне вигнання; інші після довшого побуту вернулись до краю.

МОЖНОВЛАДНІ „САЛУНІСТИ"[2]).

Старосвітські звичаї переходять в закон. Мекс.

Від самого початку наша американська еміграція храмала на обидві ноги. Бідні, темні й заголокані українські переселенці розсипалися по всіх землях просторої Америки. Залишалися звичайно там, де знайшли собі заробіток. Дякували Богові, що покинули галицьку нужду й опинились серед вимріяного американського добробуту. Але нове життя на чужині мало для них також багато темних сторінок.

Вони були тут зовсім самотні. Ніхто не опікувався ними. Духовна влада довгий час не присилала їм священиків, інтелігентніших людей серед емігрантів теж не було. Нарід тягнув буденні свого життя з дня на день і з року на рік. Родилися діти — вже американське покоління — росли й виховувалися, мов дички в лісі. В шкільному віці записували їх до прилюдних шкіл, де їх учили виключно по англійськи. Тому вони до англійської мови так звикли, що всюди тільки нею говорили й думали. Молодь цілком американізувалася.

Брак інтелігенції всі сильно відчували, а ще більше відчували еміґранти, наші селяни та зарібники, брак своїх священиків, цих природних і вірних товаришів долі працюючих мас. (Далі буде.)

[1]) В Шикаго був один адвокат, д-р Якович, і двох лікарів. Одного з них, д-ра Сіменовича, спровадив в 1896 році з краю о. І. Волянський. Другий, д-р Гриценко[?], приїхав пізніше. У Скрентоні був в 1912 р. д-р Кульчицький і т. д.

[2]) Корчмарі, власники американських корчем (saloon).

вищу ціну не відступить, а тому то не може теж за вищу ціну покинути своїх позицій у Середньому Китаю. В неофіційних коментарях до нової урядової заяви говориться, що коли цього буде треба, японські війська почнуть свої воєнні операції, не зважаючи зовсім на протести вище названих держав, головно ж СССР. Японія, мовляв, хоче вдержати мир з Совітами, але якщо Совіти рішилисьб дати допомогу південно-китайському урядові проти Японії, Японія мусілаб від цього свого мирного становища відступити.

Ціла ситуація ускладнюється ще незвичайно тим, що, як подають найновіші відомости з Далекого Сходу, відбувається повільне, але рішуче й постійне переміщування англійських і американських морських сил на води південного Китаю. Дехто вважає це доказом існування совітсько-англійського договору у далекосхідних питаннях. Дехто знову думає, зокрема ж у Льондоні, що Японія взялася переводити свій плян опанування Китаю по плянї японсько-німецького договору. У цілому теперішньому японсько-китайському конфлікті Німеччина має наміри задержати вичікуючу позицію аж до часу евентуальної інтервенції совітської армії.

На Далекому Сході знову заварилось і то знову саме тоді, коли заварилось і в Европі.

М—н.

Свято в честь Митр. Шептицького в Нюйорку.

Величавий концерт у Карнеґі Голл — 300 хористів з 8 хорів під проводом проф. Ол. Кошиця.

НЮ ЙОРК, 1. червня. (Вл. кор.).

Карнеґі Голл, головна саля в Ню Йорку, стягнула вчора українців зблизька і здалека, крім — як звичайно — із самого Ню Йорку. Все таки саля була виповнена тільки понад дві третини. Разом понад 2.000 людей. З цього яка третина могла бути чужих, не українців. Але всі однаково напружили свій слух і зір, щоб послухати та побачити злучені українські хори з нюйорської округи. Було їх 8 в силі понад 300 голосів, усі в народних одягах. Було що побачити. Уставилися в пять ступнів вгору, голоси могли свобідно вилітати.

Співали без закиду. Значить, найвибагливіший музичний критик міг одушевитись виконанням кожної пісні. Проф Кошиць сам був здивований зіспіванням хору. Хористи, аматори церковних хорів, ішли за рукою й мімікою свого маестра, на лад як колись ішли члени Українського Національного Хору. Від попереднього року зробили великий поступ.

Критика нюйорських щоденників („Геральд Трибюн", „Сан", „Ню Йорк Америкен", „Ворлд-Телеграм") дають найвище признання. „Трибюн" каже що цей хор нагадує Національний Хор. Підносить прецизію у виконанні, якість тону, цілковиту єдність, знамениті фортіссіма й динамічні контрасти та всі інші відтінювання.

У програму, як було заздалегідь сказано, увійшли церковні напіви, головно традиційні з Печерської Лаври у першій половині та композиції Веделя, Бортнянського, Кошиця, Стеценка у другій частині. Котра точка робила більше вражіння, годі сказати. Загально думають, що наперед вибився напів „Господи возвах". Між першим і другим виступом хору відіграла п-а Любка Каськів „Кончерто" Петра Нардіні. При фортепіяні був Евген Кузмяк. Скрипкове сольо пні Каськів було достроєне вповні до артизму хорів.

Після вступної промови по англійськи про ціль концерту продовжував д-р Семен Демидчук промову по українськи про історичні постаті у трьох добах нашої державности: княжої, козацької і новітньої, кінчаючи на оцінці діяльности Митрополита Шептицького. По англійськи сказав дуже змістовний реферат про Митрополита о. Іван Ла Фарж, співредактор католицького національного тижневика „Америка" з Ню Йорку. Це вихованець Інсбрука, знає Українську Церкву та її провідників, особливо Митрополита, й тому його реферат був незвичайно цікавий. Про українську проблему сказав, що це світова проблема, без розвязання якої не вдасться наладнати справ Европи. Захоплений співом хору, як знавець музики, присвятив кілька мінут на висловлення признання для хору і його управителя проф. Олександра Кошиця.

Перед кінцевим виступом хору, коли він уже був зібраний на сцені, вийшов генеральний вікарій американської латинської архидієцезії Ню Йорку, монсіньоре Михайло Лавел, впроваджений д-ром Демидчуком, як приятель українського народу і як один з основників української церкви св. Юрія в Ню Йорку. Ціла авдиторія встала з місця на його привитання. Старенький, 80-літній патріярх, серед зворушення передав зібраним привіт від кардинала Його Еміненції Патрика Гейса та переповів свої спомини із стріч з Митрополитом Шептицьким. Крім цього присвятив багато часу на виясненя взаємин між католиками латинського й українського обряду і закінчив похвалами для української церковної музики.

На салі були священики латинського обряду кількох чернечих чинів, представники Товариства допомоги Близькому Сходові, яке підпомагає між іншими й українську колеґію в Римі, литовці, ріжні знавці музики, артисти, журналісти. Всі висловлювалися про музику та її виконання під управою проф. Кошиця якнайкраще.

Латинські священики отверто казали, що вони не могли би спромогтись на такий хор у своїй епархії. До управи Карнеґі Голл звернулись ріжні фахові імпресарії із запитом, чи не вдалось би схопити на звукову фільму злучені українські хори з концертовою програмою. На свято наспіла телеграма з привітом для Митрополита від гетьманців державників із Шикаґо.

В часі концерту продавано памяткову програму. Це книжка на 40 сторінок друку, а в ній образки і статті по англійськи й по українськи про Ювилята, про хори і проф. Кошиця. Є теж по англійськи стаття проф. Кошиця про українську церковну музику. При кінці поміщені привіти від парохій та громадян.

Анґлія і санкції.

ДИМІСІЯ ІДЕНА?

ЛЬОНДОН, 15. 6. ПАТ. На думку тутешньої преси брит. уряд цього тижня — правдоподібно в середу — вирішить своє становище до санкцій та до реформи Ліги Націй. Опозиційна преса припускає, що коли більшість уряду прихилиться до думки мін. Чемберлена, висловлюючися проти санкцій, тоді мін. Іден уступить. Консервативна преса такої можливости не допускає і вважає, що мін. Іден сам домагатиметься припинення санкцій.

КОНФЕРЕНЦІЯ ГЕН. ШТАБІВ МАЛОЇ АНТАНТИ.

БУКАРЕШТ, 15. 6. ПАТ. Радор. На конференцію шефів ген. штабів М. Антанти, що починається нині, приїхав з Югославії ген. Іліч, а з Чехословаччини ген. Крейчі, в товаристві багатьох вищих старшин.

Свята в честь Симона Петлюри.

ЛЮБЛИНСЬКІ УКРАЇНЦІ В РОКОВИНИ СМЕРТИ ГОЛ. ОТАМАНА.

Українська еміграція в Люблині відсвяткувала 10-ліття трагічної смерти Гол. Отамана Симона Петлюри в неділю 31. м. м. В православній церкві при вул. Руській відправлено в год. 1. впол. панахиду, на якій співав хор під управою п. Слободар-Білецького. Перед панахидою виголосив коротку зворушливу проповідь парох о. Лопухович. Церква була повна, явилися громадно не тільки бувші вояки і старшини української армії та проживаючі в Люблині українці з Волині й Холмщини, але й майже всі місцеві українці-галичани. Шкода тільки, що місцевий відділ Українського Центр. Комітету не спромігся улаштувати в цьому році хочби скромними місцевими силами академію, або принайменше жалібні збори в 10-літні роковини смерти С. Петлюри.

С.

Академія у честь Вячеслава Липинського.

У неділю 14. ц. м. в салі Музею Наукового Т-ва ім. Шевченка відбулася академія у честь Вячеслава Липинського. Програма академії складалася з 3-ох рефератів: проф. д-ра В. Залозецького на тему „В. Липинський як історик", М. Демковича-Добрянського: „В. Липинський і відродження української державної думки" та мґр М. Козака: „Клясократична ідея В. Липинського і криза сучасних державних систем". Вступ на академію був за запрошеннями.

Правдоподібно, всі запрошені скористали з запрошення: саля Музею була цілковито виповнена. Як і можна було сподіватись, на академію прибули головно представники нашого наукового та політичного світу — люди,начеб споріднені з В. Липинським сферою своїх духовних зацікавлень. Можливо, що неодин зі запрошених, побачивши у програмі академії аж 3 реферати, побоювався, що академія буде довго тривати. І тут треба віддати честь і референтам і членам комітету, який улаштовував академію, д-рові В. Метельському та мґрові П. Ісаєву, що вони не надужили ані терпеливости ані часу слухачів, ані взагалі людської інтелектуальної спроможности. Реферати були короткі, добре і приступно опрацьовані, хоч від того не потерпіли ані глибина ані їх цікавість. Під цим оглядом академія у честь В. Липинського була справді новим явищем у нашому громадянстві, що звичайно у вияві пошани до своїх великих людей перебирає мірку.

З ВІДЧИТОВОЇ САЛІ.

Коедукація молоді у школах.

Заходом Українського Католицького Союзу відбувся у Львові в салі „Української Бесіди" дня 12. ц. м. виклад о. крил. Ю. Дзеровича на тему „Коедукація молоді у школах". Сходини відкрив заст. голови УКС пос. В. Кузьмович. На них запрошено найвизначніших громадян та громадянок з католицьких кол. З одногодинного вичерпуючого реферату прелеґента приявні довідалися, як стоїть справа коедукації на цілому світі, які є арґументи прихильників і противників коедукації. Вкінці прелеґент подав неґативне становище Св. Отця у справі коедукації, висловлене в енцикліці з 1923 р.

Опісля в оживленій, майже двогодинній дискусії забирали голос: дир. Д. Коренець, о. крил. дир. В. Лициняк, мґр П. Ісаїв, б. посол С. Хрущький, ред. В. Глібовицький, д-р Д. Дзерович, п. О. Ціпановська, п. Е. Тишинська і радн. д-р І. Копач. Деякі промовці промовляли двічі. Вкінці відповідав о. крил. Дзерович. Майже всі промовці підносили, що коедукація зі засадничо-виховних оглядів для української молоді недоцільна. Якщо деякі промовці погоджувалися на коедукацію в українських школах, то признавали, що це зло доконечне, яке повинно бути якнайскорше, для добра нашої молоді, зліквідоване. Дискутанти заявилися теж за тим, щоб серед найширших кол українського громадянства поширити докладно відомости про правдиве обличчя коедукації.

ДИМІСІЯ ШВЕДСЬКОГО УРЯДУ.

СТОКГОЛЬМ, 15. 6. ПАТ. Ріксдаґ відкинув урядовий проєкт збільшення підмог для старців; уряд ставив його як питання довіря, тому зложив на руки короля димісію

ПРИСУД ПРОТИ МАДЯРСЬКИХ ШПІОНІВ.

БУДАПЕШТ, 15. 6. ПАТ. Воєнний суд покарав 8-х шпіонів вязницею від 3 до 18 років.

Ювилейне свято С. Т. „Україна".

Ювилейне свято С. Т. „Україна" у Львові з приводу 25-ліття її існування пройшло, коли взяти на увагу наші обставини спеціяльно у спортовій ділянці, дуже гарно: свято мало наскрізь поважний характер і відбулось, не зважаючи на ріжні несприятливі обставини, гідно та в найкращому порядку до самого кінця. Одночасно свято те булоапоречистим доказом, якими симпатіями втішається „Україна" серед нашого громадянства, зокрема серед прихильників спорту.

Тому, що дружина черновецького „Довбуша" просто в останній хвилині мусіла зрезиґнувати з поїздки до Львові (причину ми подали ще в числі „Діла" з суботи), буковинських гостей заступила симпатична дружина перем. „Сяну", що на суботу змогла приїхати тільки в напівпрезервовому складі, зате в неділю виступила вже з повному своєму складі. Запрошені до участи в турнірі дружини „Поділля" (Тернопіль) і „Пролом" (Станиславів) прибули вчас (хоч теж не дістали обіцяних залізничих знижок), так, що всі ті три наші найкращі провінціяльні дружини причинились до звеличання такого рідкого у нас ювилею спортового товариства.

Про самі спортові змагання з обох днів пишемо ширше в спортовому відділі. Тут зазначимо тільки, що з нагоди ювилею С. Т. „Україна" відправив о. кан. Ковальський в неділю рано богослуження в церкві св. Юра, на якому явилися, крім виділу Т-ва в компетті, таком численні члени і симпатики Т-ва та гурток колишніх, ще передвоєнних членів.

Само ювилейне свято почалося, згідно з програмою, в неділю в год. 2.45 пополудні на площі Сокола-Батька, де на високих щоглах маяли прапори: посередині великий жовто-блакитний і менший внизу та чотири прапори по боках, що мали барви клюбів: України, Поділля, Пролому і Сяну. Свято започаткувала дефіляда змагунів у такому порядку: дружина юніорів-копунів (вів Лисяк), дружина друга копунів (вів Петрів), дружина перша копунів (вів капітан м-р Воробець), дружина з гаківкарів в оригін. дресах зі своїми довгими киями і дружина наколесників зі своїми прибраними колесами; дальше йшли в поазбучному порядку дружини-гості: Поділля, Пролом, Сян. Коли дружини після дефіляди, яку публика приняла живими оплесками, уставились на прищі, виступив голова С. Т. „Україна" дир. Е. Нагірний, що привитав УПР в особі її представників посла Біляка і посла Пеленського, делеґатів українських установ, делеґатів ріжних спортових установ, преси і т. д. Після того зарядив 1-хвилинну мовчанку за померших членів Т-ва. На команду грача Лисяка всі змагуни станули „на позір", публика піднялась зі своїх місць. Це віддання пошани померлим членам зробило на всіх приявних незатерте вражіння.

Тепер почалися привіти. Перший витав Т-во з ювилеєм посол д-р Ст. Біляк від У.П.Р., що виголосив коротку палку промову, взиваючи змагунів до дальшої інтенсивної праці на славу України. З черги промовив проф. Дренґевич від ЛОЗПН і всіх спортових союзів, вручаючи Ювилятові відповідний дарунок. У дальшому складали побажання представники таких спортових установ: п. Заґурський від Союзу Гаківкового і від С. Т. „Лехія", м-р Бик і п. Медицький від Виділу судейських справ, м-р Залевський від Погоні, п. Шліхтер від Чорних, пп. Байгель та Екштайн від Гасмонеї і далі представники Вісу, Рекорду, Робіт. Спорт. Клюбу (Львів-Богданівка), Великого Лугу, Степу, Сяну, Пролому, Поділля, Скали (Мостиська), Скали (Стрий), Бескиду (Надвірна) й інших, неспортових. установ. Окремо зложив побажання від С. К. „Русь" в Ужгороді п. В. Кобзар, колишній грач України, тепер Руси, що приїхав на свято до Львова. Майже всі вичислені вище спортові товариства вручили Ювилятові через своїх представників відповідні дарунки (статуї, плякети, різьблений в дереві архангел, прапорці).

Після цієї частини свята всі дружини-гості поздоровили спортовим привітом Ювилята, а дружини С. Т. „Україна" відповіли таким самим привітом на честь усіх гостей. Зараз після привітів став падати дощ і одночасно на площу вибігли дружини Поділля та Пролому, що почали гру. Колиж по кількох мінутах став падати град, суддя перервав змагання. По 10-ьох хвилинах почалася серед дощу гра наново і так ішло аж до половини. Продовження гри відбулося вже на грищі Чорних, куди перейшла також перемокла публика. Там і закінчено змагання.

А вечером у кімнатах Клюбу Українських Емігрантів при пл. Бернардинській відбулася спільна вечера для змагунів усіх дружин-учасників турніру та запрошених делеґатів установ і гостей. Підчас вечері виголосили промови: дир. Нагірний, пос. д-р Ст. Біляк, д-р Старух від Сяну, дир. Колтунюк, що обіцяв іменем „Дністра" уфундувати срібну чашу, призначену для тої дружини, що в розгривках наших кращих дружин переможе в трьох роках під ряд, д-р Н. Нижанківський, дир. Скопляк, дир. Чучман, пос. Пеленський і д-р В. Чубатий від Поділля. Промови переплітано співом стрілецьких пісень. Закінчив цілу низку промов урядуючий голова дир. О. Левицький, що в останніх місяцях двигав на собі львину частину праці в Т-ві і найбільше заслужився для успішного переведення ювилею.

На вечорі відчитано теж привіт, що наспів від Ексцел. Митрополита (принятий гучними оплесками) і далі привітні телеграми й письма від клюбів: Довбуш (Черківці), Русь (Ужгород), централі „Каменярів" і спорт. клюбу тої самої назви у Львові, Скали (Стрий), Ватри (Дрогобич), Зорі (Калуш), Богуна (Броди), ЗЗК (Львів), Реверi і Гірки (Станиславів), Погоні (Стрий), Єгуди (Тернопіль) і т. д. Прибув теж телеґр. привіт з побажаннями від ПЗПН з Варшави. З привітів укр. установ (устних, зложених на площі і письменних) згадаємо ще: привіт від Гол. Управи Р. Ш., Ревіз. Союзу Українських Кооператив, Нар. Торговлі, Союзу Українських Купців і Промисловців, Т-ва Катехитів, Т-ва „Зоря" (Львів), Рем.-Пром. Бурси, Торгов. Школи Р. Ш., Українського Лікарського Т-ва, Сокола ІІІ. (Львів), фабрики „Елеґент", далі клюбу Святогор та спортового гуртка при Малій Семинарії. З громадянських кол відмітимо привіти від кол. грачів України д-ра Гр. Лучаківського з Перемишля, що й особисто прибув на свято і проф. Тараса Франка (Ряшів), проф. Рудольфа Вацека, п. Мир. Дуткевича (Городенка), б. грачів України Воробця і Осенка з Дрогобича і багато інших.

Зі свята вислав виділ С. Т. Україна привіт до Довбуша, Руси і до батька українського спорту проф. Івана Боберського в Югославії.

ЧЕРВОНА АРМІЯ НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ.

ТОКІО, 15. 6. ПАТ. Як твердять японські військові кола, большевики зосередили на манджурському кордоні 10 піхотних та кілька кінних дивізій, 900 літаків та 700 танків. Місцевости Хабаровськ, Благовіщенськ, Могулі та околиця Владивостоку сильно укріплені; у владивостоцькій пристані зібрали большевики 60 підводних суден. З огляду на те японські військ. круги домагаються скріплення залог у Манджурії та узалежнюють пакт неагресії з СССР від зменшення червоних військ на Дал. Сході.

ТОКІО, 15. 6. Домеї. Від 1. січня до 15. травня ц. р. совітські та монгольські війська 82 рази вдиралися на манджурську територію. Щоб запобігти граничним інцидентам, необхідно булоб — на думку яп. військових кол — щоб совітські війська відступили на 50 км. від манджурського кордону.

Великий процес ОУН у Львові.

ПЯТНАЦЯТИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

В понеділок до полудня видавали свою опінію знавці: проф. д-р Вестфалевич та доц. д-р Даллез. По півгодинній перерві в год. 12.30 зізнавали далі свідки. Спершу на салі було дуже мало публики, здебільша сама рідня підсудних, по перерві на салі було вже коло 40 осіб.

ЗІЗНАННЯ ЗНАВЦІВ.

Знавець проф. д-р Маріян Вестфалевич подав свою опінію про вибухові матеріяли, що їх найдено в валізі Феника і в течці Івасика та про петарду, що вибухла в друкарні Яськова. Механізми, які найшли в валізі Феника та в течці Івасика — були звичайними запальними механізмами, без сили знищити щонебудь. Щодо петарди, яка вибухла в друкарні Яськова, то, на думку знавця, вона мала демонстративний характер і той, що її зладив, не хотів спричинити якоїсь більшої шкоди.

У справі цієї петарди давав теж вияснення підс. Підгайний, а саме, що петарда не мала коперти тому, що підсудний не хотів, щоб відломки з тієї коперти могли когонебудь поранити.

Доц. д-р Йосиф Даллез складав свої оречення в звязку з секцією убитого Як. Бачинського і дир. Бабія, яку знавець сам переводив.

ЗІЗНАННЯ СВІДКІВ.

По півгодинній перерві зізнавали знову свідки. Підс. Качмарський зрікся переслухання як свідка дружини бл. п. дир. І. Бабія. Предсідник погодився з цим зреченням.

Перший свідок **Каз. Олексінський**, кравець, зізнавав у справі плянованого виїзду підс. Р. Сенькова до СССР. Тому що свідок не вносить нічого нового до розправи, по кількох питаннях обор. д-ра Е. Давидяка і прокуратора, предсідник його негайно звільнив.

ПОЛІЦІЙНИЙ АГЕНТ У РОЛІ СЛІДЧОГО СУДДІ. — ВІДХИЛЕНІ ПИТАННЯ.

Св. Яків Фурман, поліц. агент, переповідав фрагменти зі зізнань на поліції у справі вбивства Я. Бачинського. Додав, що на яких 10 днів перед убивством Бачинського поліція дістала вістки, що плянований замах на Бачинського мав політичне підложе. У справі вбивства дир. І. Бабія переслухував убивника М. Царя у шпиталі 11 разів. Свідок ставив питання М. Цареві на картках і відповіди теж діставав письменні. М. Цар подав, що дістав приказ убити шкідника українського народу. Тому що М. Цар не був раніше у Львові і не знав осіб, з якими стрічався перед убивством, з його описів поодиноких осіб не можна було дійти, з ким він стрічався і хто видав йому приказ до вбивства бл. п. дир. І. Бабія. Зате поліції вдалося лише устійнити на основі зізнань М. Царя, що він мешкав з Д. Сусіком. По переслуханні на поліції Д. Сусіка, арештовано пізніше А. Горницького. Опісля свідок зізнавав про те, як і хто з підсудних займався перевозом нелеґальної літератури. На питання прокуратора чи свідок стрінувся на терені Львова з помилками ОУН, що вбито когось, міркуючи, що це конфідент, свідок відпо-

в: Так. Такий останній випадок є ще у слідстві, яке ведеться у справі вбивства Копача.

З черги низку питань до свідка поставив підс. Бандера. І так підс. Бандера пригадав свідкові його зізнання, що поліція на 10 днів перед убивством Бачинського вже знала, що перший замах на нього мав політичний підклад. Чи ця вістка надала напрям слідства? Свідок відповів, що і так і ні. Поліція брала під увагу різні можливости та обставини. На питання Бандери, хто вів слідство у справі вбивства Я. Бачинського, а саме політична чи кримінальна поліція, свідок відповів, що політична поліція. Тоді підс. Бандера ствердив, що зізнання св. Фіца є суперечні зі зізнаннями свідка, бо св. Фіц зізнав, що слідство вела кримінальна поліція. Тут прокуратор заявив, що коли приїхав на місце вбивства Бачинського, то там була поліція і політична і кримінальна. На питання підс. Бандери, чи на похороні Бачинського був поліційний агент Владислав Хімяк і чи він мав за завдання ствердити, чи українське студенство візьме участь у похоронах Бачинського, свідок потвердив, що дійсно В. Хімяк був. Не знає, чи В. Хімяк ствердив, що студентів не було на похороні. Питання підс. Бандери, чи ком. Цесельчук був керманичем протиукраїнської бригади, предсідник відхилив. Те саме сталося з питанням Бандери до свідка, чи він знає, що поліційний агент Ромуальд Новачевський представився Мигалеві, що є слідчим суддею і що переслухував його в цьому характері.

НАРАДА ТРИБУНАЛУ.

Питання підс. Бандери, як свідок ствердив, що Бачинський не був конфідентом, викликало цілу дискусію. І так прокуратор з місця спротивився і домагався, щоб предсідник його відхилив. Колиж предсідник таки звернувся до свідка, щоб він відповів, прокуратор зажадав, щоб у цій справі заявився трибунал. Обор. д-р **Ст. Шухевич** підкреслив, що тут іде про мотиви убивства Бачинського і домагався, щоб трибунал таки дозволив свідкові відповісти на це питання. Прокуратор ще раз спротивився і трибунал по нараді відхилив це питання.

КОНФІДЕНЦІОНАЛЬНІ ВІСТКИ.

На питання обор. д-ра Павенцького, на якій основі свідок зізнав, що підс. Підгайний був боєвим референтом, свідок відповів, що мав про це конфіденціональні вістки. По виясненнях на питання обор. д-ра **Гриньовського** кілька питань до свідка поставив ще підс. І. Малюца, які предсідник майже всі теж відхилив. Відповідаючи на питання цього підсудного, чи це він дав інформації про слідкування за ком. Кособудським, свідок заявив, що підс. Малюца був ще на волі, як поліція вже знала про те, що за ком. Кособудським слідкували. Щож торкається вісток про плянований замах на воєв. Юзефського, свідок відповів, що їх міг дати йому або підсудний або хтось інший. Після питання підс. Янова ставив ще свідкові питання підс. Мигаль у справі його знайомства з Бачинським. Свідок відповів, що не знає напевно, чи Бачинський був приятелем підсудного, чи лише добрим знайомим.

ЧИ ПОЛІЦІЯ ВЗАГАЛІ ПОСЛУГОВУЄТЬСЯ ПОЛІЦІЙНИМИ КОНФІДЕНТАМИ.

Св. Ю. Цесельчук, комісар поліції, тепер у Варшаві, зізнав, що в 1934 р. слідкував деяких членів ОУН. Оповів теж про арештування підс. Феника, підс. Івасика та про поїздки Спольського до Кракова. Я. Бачинського свідок знав з часів, коли поліція придержала в Академічному Домі 134 студентів, між ними теж Бачинського, і накрила краєву екзекутиву. Далі оповів про слідство у справі Я. Бачинського і додав, що Бачинський не був конфідентом ні його, ні йому підлеглих службовиків, ні взагалі поліції у Львові. Питання підс. Бандери, чи Бережницький був поліційним конфідентом та ще кілька питань предсідник відхилив. На дальше питання підс. Бандери чи може подати, коли хто був конфідентом, свідок відповів: Так. Одночасно заявив, що може ствердити, хто був конфідентом і для добра справи виявити їх. При цьому оповідав, що Я. Бачинський був дуже бідний.

З черги обор. д-р **О. Павенцький** поставив свідкові таке питання: Чи поліція послугується взагалі конфідентами? Прокуратор з місця зареагував домагаючись, щоб предсідник відхилив це питання (що теж сталося!) і заявив: Я дивуюся, що український оборонець в українському політичному процесі може припускати, що поліція не послуговується конфідентами.

Св. Ян Томків, поліційний агент, зізнавав у справі підс. Рачуна. Не знає, чи підс. Рачун належав до ОУН. — Свідки: Я. Павек і Т. Шенсни не прийшли. Предсідник на внесок обор. д-ра Е. Давидяка рішив переслухати їх завтра.

Св. д-р **Карло Коберський,** редактор „Кооперативної Республики“, зізнав, що належав до ооп. „Зоря“ від 1929 або 1930 р. Знає, що підс. Ярош був секретарем Н. Ради. Чи він був на засіданні Н. Ради 31. березня 1934 р. свідок не пригадує собі, але теж не виключає цієї можливости. По виясненнях підс. Яроша низку питань свідкові поставив прокуратор у справі списування та підписування протоколів з засідання Н. Ради, а обор. д-р В. **Старосольський** у справі верифікації протоколів на черговім засіданні.

ПОБУТ ПІДС. Р. ШУХЕВИЧА В ОГЛЯДОВІ.

Св. о. Роман Березинський, парох Оглядова, тесть Романа Шухевича, зізнав, що підс. Р. Шухевич перебував у нього на вакаціях в 1933. р. і нікуди не виїздив підчас вакацій, бо вчився до іспиту. До Львова поїхав щойно в жовтні або в листопаді. На питання обор. *д-ра Шухевича* свідок відповів, що підчас атентату на большевицький консулят підс. Р. Шухевич був у хаті.

Св. Евген Пачовський зізнавав, що стрічався з підс. Р. Шухевичем теж в Оглядові в 1933. р. Там свідок перебував тому, що був нареченим доньки о. Березинського, з якою одружився. Свідок пригадує собі, що підс. Р. Шухевич був на вакаціях без перерви аж до 16. жовтня 1933. р. Не пригадує собі, щоб підс. Р. Шухевич виїздив кудинебудь. На питання обор. *д-ра Ст. Шухевича* та *д-ра Старосольського* свідок відповів, що якби підс. Р. Шухевич виїхав з Оглядова, був би негайно це запримітив, що його нема напр. при обіді.

Св. Глібовицький студ. техніки зізнав, що мешкав у п-ства Шухевичів у 1933. р. По своїй приїзді в вакацій пригадує собі, що підс. Р. Шухевича не було до половини жовтня 1933. р. Цей факт пригадує собі тому, бо вчився до іспиту математику, а підс. Р. Шухевич не помагав йому. Коли підс. Р. Шухевич був дома, все помагав свідкові перед іспитом.

Обор. д-р Ст. Шухевич зрезигнував з дальших двох свідків Юрка Шухевича та Богдана Чейківського, на що предсідник погодився.

ЩЕ ПРО УЧАСТЬ ЯРОША НА ЗАСІДАННІ Н. РАДИ.

Св. Катерина Шумська зізнала, що у велику суботу 1934. р. (було це 31. березня) підс. Ярош був на засіданні кооперативи „Зоря“. Пригадує собі тому, що прийшла до хати підсудн. Яроша, бо її болів дуже зуб (підс. Ярош був дентистичним техніком). З черги давала вияснення на питання прокуратора та обор. д-ра В. Старосольського.

Св. Римчакова, на домагання прок. заприсяжена зізнала, що у велику суботу 1934. р. коло 9. год. вечором бачила підс. Яроша у кооп. „Зоря“. До кооперативи пішла, щоб купити нафти, але орудки не поладнала. Підс. Ярош вийшов тоді з кооперативи і заявив, що вже запізно і нафти не можна вже купити.

По виясненнях свідка на низку питань прокуратора предсідник відложив розправу в год. 3.20 пополудні до вівтірка год. 9-ої рано.

У проміннях сонця золотого.

Свято Евхаристії у Львові відбулося в неділю, 14. ц. м. При чудовій літній погоді зібралися процесії з усіх львівських церков і тисячі вірних на Ринку, де о. мітрат Сліпий, ректор Духовної Академії, відправив богослуження в асисті численного духовенства. Співав хор питомців. У поході довкола Ринку взяли участь представники УПР, всіх львівських українських установ та численного громадянства.

Підчас святочної церемонії в Ринку були уладжені чотири вівтарі, а саме біля Народньої Торговлі, на північній стороні ратуша, біля книгарні Т-ва ім. Шевченка та біля крамниці Вінклера. Українські доми були гарно прикрашені килимами, при чому звертала увагу особливо гарно удекорована домівка Союзу Українських Купців та вікна фірми Глушевського. Увесь час панував зразковий порядок.

Вшанування памяти от. С. Ґорука.

Руханковий Вечір Сокола IV.

В суботу 13. червня ц. р. Сокіл IV. уладив руханковий вечір на площі при вул. Крупярській, щоби вшанувати память отамана С. Ґорука. Свято з богатою і цікавою програмою відбулося вечором при світлі рефлекторів і залишило гарне вражіння. Вечір почався дефілядою двох чет побратимів та учасників і чети посестер під проводом начальника Лисого. По звіті четових і начальника урядуючий заступник голови С. IV. побр. Ю. Салдит виголосив короткий реферат про заслуги полеглого от. С. Ґорука, якого память вшанували присутні однохвилинною мовчанкою. З черги на дальшу програму склалися вправи посестер вільноруч, вправи учасників дрючком, вежі і вправи на коні, тяжкі, але дуже ефектовні вправи на дрючнику, поручах, вправи побратимів вільноруч, долівкові вправи та національні танки. Вечір закінчився відспіванням сокільського гимну щойно в год. 11.20 тому, що почався майже з одногодинним опізненням, замісць в 8-ій, в 9-ій год. вечором.

Страшний вибух у фабриці муніції.

ТАЛІН, 15. 6. ПАТ. Підчас розбирання морської міни в муніційній лябораторії прийшло до вибуху, наслідком якого будинок лябораторії та сусідні магазини муніції вилетіли в повітря. Скількости убитих, серед яких переважають резервові старшини, досі не устійнили, та вона перевищає 25 осіб, 22 тяжко й легше ранених перевезли до шпиталю. Вибух був такий сильний, що в промірі 4 км. вилетіли всі шиби.

НОВИНКИ.

— **Кінцеві (річні) продукції елевів Вищого Музичного Інституту ім. М. Лисенка у Львові** відбудуться в такому порядку: **Четвер 18. червня год. 19-та (7-ма веч.)** мала саля Муз. Т-ва: Вечір деклямації (кляса Лесі Кривицької). У програмі твори 16-ти авторів від Шевченка до сучасних включно. **Пятниця 19. червня год. 20-та** (8 веч.) велика саля Муз. Т-ва: Попис елевів вищих років і Концертового Курсу кляс фортепіяну, скрипки, віольончелі і сольоспіву. **Субота 20. червня год. 19-та (7-ма)** мала саля: попис елевів середніх років. **Неділя 21. червня год. 11.30 передпол. мала саля:** попис елевів нижчих років і екінці: **Понеділок 22. червня:** Кінцевий вечір, на якому виставлять оперу-хвилинку Миколи Лисенка „Ноктюрн“ силами оперової кляси і орхестри Вищ. Муз. Інституту, а також відбудуться продукції орхестри і мішаного хору під управою абсольвентів дириґентського курсу. Вступ на всі продукції за програмкою. 2274

— **Аматори поезії та деклямації** матимуть нагоду почути 18-го ц. м. в год. 7. у малій салі Муз. Т-ва ім. Лисенка річний попис учнів у клясі деклямації Л. Кривицької. У програмі твори Шевченка, Франка, Коцюбинського, Олеся, Лепкого, Тичини, Зерова та цілого ряду наших молодих поетів, крім цього інсценізація „Грішниці“ Л. Українки. У пописі візьме участь 9 учнів та учениць.

— **Для обсервування сонішного затьміння.** Зі Львова відлетів до Греції проф. д-р Евген Рибка, директор астрономічної обсерваторії при львівському університеті. Він вибрався на остров Хіос, щоб обсервувати повне затьміння сонця в дні 19. ц. м., як учасник польської наукової виправи, яку зорганізував проф. д-р Банахевич із Кракова.

— **Відзначення українця за границею.** В часі від 25. травня до 3. червня 1936 р. відбулася в Брюселі міжнародна виставка філятелістичної літератури. З Польщі прислали на виставку пять праць, а між тим була також праця президента суду І. Чернявського в Коломиї. За літературну працю про українські марки в Коломиї та про окупаційні марки румунської влади в 1919 р. „СМТ“ признано, здається одинокому з Польщі, президентові Чернявському грамоту похвали, яку недавно одержав від президента виставкового комітету.

— **Хто спричинив залізничу катастрофу?** В серпні м. р. коло Зимної Води під Львовом постигла, як відомо, катастрофа поспішний потяг, т. зв. Норд Експрес, що їхав з Берліна крізь Львів до Букарешту. Хтось розкрутив шини, наслідком чого у ночі вискочила із шин льокомотива і чотири вагони перевернулися на бік. Тільки завдяки особливішим обставинам обійшлося без людських жертв, бо тільки 6 осіб легко потовклося. До недавна доходження не могли викрити винуватців, був тільки загальний здогад, що це діло якихсь протидержавних елементів, причому мали на думці очевидно українців. Аж в останньому часі арештовано трамваєвого службовця, 32-літнього Филипа Дама і 37-літнього Йосифа Конюцького, робітника з Оброшина, обох поляків. Доходження й ревізії в арештованих ствердили, що це вони розкрутили шини, щоби підчас замішання, якого надіялися наслідком катастрофи, обікрасти пасажирів. Оба надіялися здобути коло 10 тисяч зол. Арештованих передано в розпорядження слідчого судді.

— **Пожежі.** В селі Бахореці пов. Перемишль згоріли 4 господарства. В Черняві тогож повіту пожежа знищила 3 господарства наслідком підпалу. Арештовано Івана Кабана, що мав особисті порахунки з одним із погорільців. — У Мидзку пов. Костопіль згорів дім молитви евангелицького віроісповідання і мешкання кантора Рудольфа Єдена.

— **Присуд на комуністів.** Окружний суд у Луцьку засудив за комуністичну діяльність: Анастазію Новосад, Олександра Чанка, Петра Гикщюка, Давида Савича і Петра Якимюка по два роки вязниці з позбавленням прав на 5 літ. Анастазії Новосад і Петрові Якимюк припинено виконання кари.

— **За обікражу церкви.** Перед окружним судом у Золочеві відбулася розправа проти Петра Заяця, Івана Корнійчука і Петра Саблина, всіх із Гаїв Старобрідських пов. Броди, що вломилися до церкви й обікрали її. П. Заяць і Ів. Корнійчук дістали по 4 роки вязниці, Петро Саблин 3 роки вязниці, а крім того всі втратили громадянські права на 5 літ.

— **Фабрикували гроші.** В селі Бабичах пов. Радехів викрито фабрику 5-золотових монет. Коли поліція увійшла до хати Татяни Шайнохи, де містилася фабрика, застала там Мартина Бориса й Омеляна Лопошинського, як вибивали фальшиві монети. Бориса зловлено, а Лопошинський вискочив крізь вікно. Незабаром його зловили, причому він дістав кулю в рамя. Прилади до виробу грошей і 25 штук фальшивих 5-золотівок сконфісковано.

— **Краєва хроніка.** В Мостах Великих передано до публичного вжитку залізний міст на ріці Раті, що має велике значіння для повітових доріг між Равою Руською і Жовквою. — В Дублянах під Львовом невідомі напасники покололи ножами львівського фризієра Франца Вебера, який незабаром помер. Були це особисті порахунки. — Перед залізничим двірцем у Золочеві перевернувся пасажирський самохід, причому чотири особи, самі жінки, тяжко потовклися. — В Телесниці пов. Лісько в часі рубання ліса погиб 28-літній Антін Ширко, убитий деревом. — В Кульчичах Рустикальних пов. Самбір убито з кріса Івана Ворончака, а його двох братів ранено. У звязку з тим поліція арештувала М. Мороза. — Біля залізничої стації в Оброшині пов. Львів кинулася під потяг і згинула 19-літна Марія Пришляківська, донька селянина з Годовиці, абсольвентка курсів промислової школи у Львові.

— **Окупаційний страйк у млинах.** Наслідком непорозуміння між млинарськими робітниками і власниками млинів у Луцьку вибух страйк. Робітники окупували млини і не допускають до праці. Подібний страйк вибух у Підтемні і Заборолі пов. Луцьк. Переговори між обома сторонами йдуть спокійно.

— **Бандити вбили двох поліцаїв.** У Бельшовітах біля Катовиць два постерункові, Йосиф Юзашек і Йосиф Бартнік придержали в ночі на вулиці двох підозрілих людців і хотіли їх вилегітимувати. У відповідь на це придержані засипали їх револьверовими кулями, ранячи їх тяжко і втікли. Ранених поліцаїв відставлено до шпиталю, де оба померли. Головна команда поліції визначила нагороду у висоті 1.000 зол. для того, хто причиниться до спіймання напасників.

— **Нещасливі військові вправи.** Підчас військових вправ на стрільниці в Модліні вояк Альфред Клос стрілив так незручно, що вбив свого товариша Мечислава Ружицу. — На військовій стрільниці у Варшаві підпор. Наленч застрілив вояка Тадея Наровського, що виставив необережно голову з окопу.

— **Обікрали міністра справедливости.** Румунський міністер справедливости став жертвою смілої крадежі. Коли він був на чиймсь вінчанні в церкві у Букарешті, злодій витягнув йому з кишені портфель з більшою сумою грошей.

— **Бомби у віденських театрах.** Підчас вистави „Небожеської Комедії“ у віденському Бургтеатрі кинув хтось газову бомбу, наслідком чого виставу перервано. Те саме сталося на виставі „Трістана й Ізольди“ у віденській опері. Думають, що це політична демонстрація націонал-соціялістів.

— **Що їдять часом літники?** Як повідомляє чеська преса, в одній місцевости на Моравії арештовано власника господи, що кормив літників обідами із собачого мяса. Так вияснилося, чому мешканці тієї місцевости не могли втримати своїх псів.

— **Смерть визначного англійського письменника.** В одному з маленьких містечок, що межують з Льондоном, помер зовсім несподівано дуже популярний, визначний англійський письменник Джільберт Кіт Честертон у 62 році життя. Честертон залишив кілька сатиричних повістей, де велика фантазія переплітається з гумором, як „Чоловік, що був Четвергом“, „Наполеон з Нотінгтіля“, „Мандрівна коршма“ та серію кримінальних оповідань з глибшим моральним підкладом. Найбільше відомий він був своїми критичними легкими книжками з межі фільософії, легкого фейлетону та моралі. Як критик написав кілька першорядних книжок з англійської літератури, нпр. про Дікенса, Бравнінга, Шова.

— **Учні засудили свого товариша на смерть.** В Білгороді (Югославія) приняли до першої кляси Танасія Йовановича, що незабаром став першим учеником. За те товариші засудили його між собою на смерть. Присуд мало виконати вісім учеників, які напали на Йовановича і тяжко його поранили. На щастя надійшов учитель, якому вдалося врятувати ученика від смерти. При слідстві вони заявили, що зробили це під впливом кримінальної фільми.

— **Міжнародний шаховий турнір у Дрездені** скінчився 14. ц. м. Мистцем вийшов Алехін (Франція), що здобув 6½ точок. Друге місце заняв Енгельс (Дісельдорф) з 6 точками, трете і четверте Марочі (Мадярщина) і Стальберг (Швеція), на пятому місці знайшовся Боголюбов (Німеччина).

— **Коли коровяче молоко найтовстіше?** Стверджено, що найтовстіше молоко дістається: 1) з вечірного доєння, коли молоко має часом вдвоє більше товщу ніж раннішне; 2) при кінці доєння корови взагалі, бо на початку доєння дістається майже саму воду, забарвлену на біло; 3) уміркована праця корів у запрягу причиняється також до більшої скількости товщу в молоці, хоч дістається його трохи менше; 4) при деяких пашах, як нпр. сонішникові, пальмові і кокосові оріхи молоко теж буває товстіше, однак макухи з маку і льону обнижують скількість товщу в молоці.

— **Ріжні вістки.** Наслідком останніх дощів у Баварії вилляли ріки і наробили шкоди півтретя міліона марок. — У бразилійській провінції Параіба на місто Алягоа Де Монтейро напала шайка грабіжників і ограбила склепи на 500 тисяч мільрейсів. Убила при цьому чотири особи. — У Гайдерабаді в Індіях вибухла в кіні пожежа, причому згоріло 20 жінок і дітей.

—о—

З кіна.

Кіно „Атлянтік“: „Великий чарівник“.

Великий чарівник це письменник, що вміє своєю уявою розважати маси і казати їм забувати за свої клопоти та недолю. У цій фільмі бачимо паралельно як виглядає справжнє життя і як воно відбивається у письменницькому творі. Як сценарій узяли життя і твір відомого американського письменника О. Генрі, дуже популярного у Совітах. О. Генрі сидів невинно три роки у вязниці, де ділився творами своєї уяви з товаришами своєї келії, а пізніше описав свої переживання та ті темні й ясні сторінки людського життя, якому мав нагоду приглядатись. Совітський режисер пробує тут нової техніки — передаючи те, що діється справді, як досі це робили: словами дієвих осіб, а те, що є текстом твору, передає в іншій немій гротесковій формі, кажучи мовчати дієвим особам. Текст твору читає одна особа. Історія тут введена невесела: — талановитий механік засуджений на вязницю вмирає там на сухоти. У місті з великого банку втік касієр із ключами від каси. Дирекція банку звертається до управи вязниці, щоб вибрали якогось талановитого вломника — нехай відчинить касу, за це дарують йому кару. Механік згоджується на це, відчиняє касу, але влада обітниці не дотримує. Оригінальність фільми в тому, що бачимо рівночасно, як усі ці події відбиваються в уяві читачки — банальної і нещасливої крамничної продавчиці. Фільма має дуже сильні моменти, але грає на нервах. Треба уважно стежити за її дією, щоб усе зрозуміти. Від половини дії глядач не розуміє нічого. Фільма в російській мові; дикція артистів така виразиста, що можна розуміти кожне слово.

З листів до Редакції.

Яворів, дня 13. червня 1936.

До ВШановної Редакції „Діла“ у Львові.

Ввічливо прошу помістити у Вашому цінному часописі отсе вияснення:

У звіті про Загальні Збори Товариства „Просвіта“, поміщеним у „Ділі“ з дня 12. червня 1936. ч. 129, подано, що до Комісії-Матки вибрали Загальні Збори між іншими дир. Ганущака зі Львова. Позволю собі вияснити, що на внесення дир. Станімира Загальні Збори значною більшістю голосів вибрали до Комісії-Матки не дир. Ганущака зі Львова, а д-ра Осипа Галущака з Яворова. Це ствердив виразно і голосно перед Загальними Зборами ВШановний Голова Т-ва „Просвіта“, проф. д-р Іван Брик, як провідник Зборів. Тому повисша неточна нотатка в звіті є вислідом очевидного непорозуміння.

З пошаною **Д-р Осип Галущак.**

Дописи.

КОПИЧИНЦІ.

Новий тип дитячих садків, т. зв. „громадських“. Заходом Кружка „Рідної Школи“ в Копичинцях, 27 сільських кружків „Р. Ш.“ рішили основувати у своїх громадах дитячі садки і в тій ціли внесли відповідні прохання до повіт. староства. Садки мали розпочати свою діяльність уже з днем 1. червня ц. р. Одначе староство дуже довго не полагоджувало тих подань Кружків, мотивуючи ту проволоку тим, що про садки стараються також польські інституції, а не можна дозволити на існування кількох садків в одній громаді; тому треба устійнити в порозумінні з Т. Ш. Л., в яких місцевостях будуть садки польські та в яких українські. Щойно в перших днях червня ц. р. староство подало до відома устно на спеціяльній конференції з головою Кружка „Р. Ш.“ в Копичинцях, що дозволить на оснування 14 українських садків, а саме: 1) в Городниці, 2) Гадинківцях, 3) Васильківцях, 4) Чатарівці, 5) Кривенькім, 6) Хоросткові, 7) Копичинцях на Калинівщині і 8) на Баворівщині, 9) Гусятині, 10) Перемилові, 11) Раковім Куті, 12) Увислі, 13) Чорнокінцях Великих та 14) в Сухоставі. Зате не дозволить на оснування українських садків у таких громадах: Оришківці, Крогулець, Коцюбинчики, Босири, Нижбірок Старий, Нижбірок Шляхоцький, Суходіл, Верхівці, Карашинці, Клювинці, Трибухівці, Яблонів і Сорока, бо в тих громадах, як також в інших, будуть оснувані садки громадські для українських і польських дітей разом. Оплата в садках громадських буде по 1 зол., решту коштів понесе громада. Крім цього староста заявив, що в надзбручанських громадах зорганізує дитячі садки К. О. П. (Корпус Охрони Пограніча), котрий з власних фондів покриє всі видатки. Провідницями громадських садків зможуть бути також українки. Найправдоподібніше ті устні заповідання староства не будуть ріжнитись від письменних рішень. В той спосіб 13 громад будуть позбавлені українських садків, до оснування яких робили приготування від кількох місяців. Зате дістануть „громадські садки“, якими на терені Копичинеччини починається будова „спільного даху“. Та недалека будучність викаже чи ті новотвори знайдуть пригожий ґрунт до свого істнування.

Життя чталень „Просвіти“ в травні ц. р. В місяцю травні читальні копичинецької філії влаштували 12 аматорських вистав, 6 забав, 4 фестини, 1 спільне свячене, 4 концерти та 1 Свято Свободи. Концерту Франка, до влаштування якого взивала філія, дотепер не уладила ніодна читальня. Причиною цього правдоподібно брак часу до підготовлення програми в часі пильних весняних робіт.

ТУРКА н. С.

Пасічничо-організаційний курс і кооперативні наради. Заходом Філії „Сільського Господаря", якої головою є д-р Кондрат і секретарем А. Горечко, відбувся в днях 28.—30. 5. курс, на якому про пасічництво викладав інж. М. Боровський та про організацію інж. І. Лапчук. Курсистів було 22 (навіть з такого далекого села, як Дидьова). Мали вони і практичні вправи в пасіці С. Возниця та М. Міська, де відфотографувалися. Дня 7. 6 ц. р. скликала кооператива „Згода" в Турці для дільниці Завадівка в тамошній читальні „Просвіти" і дня 9. 6. ц. р. для дільниці Турка середня в домі Філії „Просвіти" наради, на яких після рефератів д-ра Кондрата рішили присутні повести пропаганду за приєднуванням членів і відкрити філію кооперативи в Турці Сер. Учасники обох нарад виявили велике зрозуміння для кооперативних справ.

САМБІР.

Академія з нагоди 20-ліття смерти Івана Франка у Самборі. Заходом українських товариств у Самборі влаштовано дня 7. ц. м. святочну академію в честь Івана Франка, що перейшла з великим моральним успіхом, якого на злість деяким самбірським „патріотам"-інтригантам, що агітували проти неї. Атракцією, яка викликала зацікавлення самбірського громадянства, була заповіджена співучасть в академії нашого відомого співака М. Голинського. Дві пісні до слів Франка Січинського „Пісне моя" і Надільського „Коли часом" виконані з повною експресією, перейшли всі сподівання, а прегарний голос викликував у зібраних зрозуміле захоплення. Публика приймала славного гостя квітами та бурею оплесків, приневолюючи його до наддатків, а саме: пісні Б. Вахнянина „Нащо мені врода" і арії з III. акту „Тоски" Пучінія. Фортепіяновий супровід спочивав у певних руках відомої на самбірськім тереві піяністки п. І. Волошинівної, яка і цим разом причинилась до гарної і артистичної цілости академії. З інших точок програми заслугує на згадку скрипкове сольо молодого місцевого скрипака Б. Білинського (учня Перфецького), який виконав І. частину Моцартівського скр. Концерту А-дур і як наддаток „Славянський танок" Е-моль Дворжака. Гарний, повний тон, доволі велика техніка, ось прикмети цього скрипака. Супровід до Моцартівського концерту ведений д-ром Кудриком, це справжня мистецька насолода, хоч як важко було грати на рідко поганім інструменті. За безкорисну участь д-ра Кудрика належиться йому подяка. Не можна поминути мовчанкою святочної промови знаного у Самбірщині гром. діяча д-ра І. Рогуцького, який своєю бездоганною з літературного боку промовою викликав серед зібраного громадянства бадьорий настрій. Треба висловити загальне признання для п. Маринюка, який із сільського музично невиробленого елементу (Берегів) створив прегарно здисциплінований хор. На багату програму академії зложилися ще: реферат українїста д-ра А. Княжинського: Франко як геній, симпатичне чельове сольо (твори Шуманна і Попера), п. Маланія менш удатні 2 декламації і цілком невдалі рухові вправи, які таки треба було усунути. б.

Українські посли у міністра справедливости.

У мин. пятницю міністер справедливости нтовт Грабовський приняв на довшій авдієнції делеґацію Української Парляментарної Репрезентації в особах пос. В. Целевича, д-ра Ст. Витвицького та д-ра Волинського.

—o—

ВІДГУКИ ДНЯ.

Рай для туристів.

Львів здавна мав манію великости: перла в короні, заборола культури, бастіон заходу, вірний, геройський, жертвенний, співучий, життєрадісний і т. д. і т. д.

Тепер дістав манію краси. „Наше місто, прекрасно положене, серед чудової околиці, в повіню зелені і цікавих памяток може притягнути цілі маси заграничних туристів!"...

Так собі одного дня сказав Львів і почав причепурюватися.

В першу чергу взявся до цього міський деревний фризієр. Мешканці Львова були на весну свідками цього деревного фризієрства. З дерев злітала не тільки чуприна, але й вуха та носи. Деревний фризієр вирішив, що так буде краще і стриг, що попало. А декуди, по парках і гайках, то й повитинав цілі плішi.

Счинився був трохи крик і по ґазетах і так. але відповідь на те — пояснювала все: модерна краса міста!

Задля модернізації міста щороку перекопують якусь вулицю, а щоби віддати трохи довгу сходові, то по кілька разів перекопують одну й ту саму вулицю. Кажуть, що задля тієї модернізації маґістратські „чепурники" вперлися зробити травник на українській театральній площі — спереду, а ззаду поширити широченну вулицю Шашкевича (викроєну давніше з площі!).

Все те для модернізації, а модернізація для притягнення туристів. Приїде який там Джон, Жак, чи Беніто, огляне місто, ахне з дива, поїде в околицю — знову ахне і лишить неодин гріш у мурах міста

Бо Львів має чим хвалитися, включно до околиці Брюховичі, Голоско, Зимна Вода, Зимна Вудка, Винники... Сяде собі турист на туристичне авто і шмигне в котрийсь бік...

Я вчора перекинувся в туриста і — в огляду на те, що знаю вже саме місто — поїхав любуватися околицею. Булоб усе прекрасно і переїхавсяб і налюбувавсяб, біда тільки, що поїхав автом і що впав дощ.

Асфальтові дороги околичних місцевостей Львова так розмокли, що виглядали зовсім як приватні доріжки і то глиняні до самого глибокого споду.

О, заграничні туристи! Коли вас пропаґандивна література заманить у наші сторони, беріть з собою добрі барометри, а не беріть авт. На асфальти Зимної Води чи Вудки страшенно шкодить дощ.

Зайдете в котрусь із них і не страшне, що ваше туристичне авто знатуриться, але що ви будете змушені висідати просто на розмоклу автостраду і пхати віз, стоячи по кістки в... глині! Сільські хлопчаки поможуть вам облекшити віз на один-два плоди, загортку, чи термос і віз якінці видобудеться на піскову шосу. Тоді ви вже дома аж до часу, доки знову не трапиться глинка. А як і це перебудете, чекає вас рай на головній маґістралі. Там нудитися не можна, хоч би околиця й не була цікава: ввесь час рахуєте ями і напевно, коли ресор не тріснє, дійдете до пів тисячки.

Я дійшов до 600, але це вина шофера, бо не хотів вїхати через рів на пагін і виминути бодай з кільометер маґістрацької маґістралі.

Зате пішки ви пройдете майже сухою... рукою всюди і налюбуєтесь околицею майже так, як тою, — з котрої ви приїхали.

Галактіон Чіпка.

Спорт.

ЮВИЛЕЙНИЙ ТУРНІР С. Т. „УКРАЇНА".

13. VI. **Пролом — Сян 4:3 (2:2).**

До цих змагань виступив Сян з кількома резервовими (без Суського і Партики в нападі та з резервовим воротарем), Пролом у повному складі: Андрішин І., Багриновський II., Андрішин II., Кулиба, Керникевич, Меліх Деменчук II., Деменчук І., Якібчук, Урський, Лісьневич. Сян мав уоеж таки більше з гри, а програв тому, що Пролом зумів використати кілька слабших пунктів противника, зокрема слабого воротаря. Та проте Пролом виявився теж технічно доволі заавансованою дружиною і при дальшій пильній праці чекає його ще неодин успіх, напевно більший, як несподівана виграна з Сяном. Голі для Пролому стріляли: Деменчук II (1) і Якібчук (3), для Сяну Турко, Макар і Медвідь. Суддя п. Ігнатович.

13. VI. **Україна — Поділля 8:3 (4:1).**

Україна: Босий, Вішка, Воробець Скоцень І., Цимбала, Пазуняк, Сиротюк, Скреґота (в II. пол. Петрів), Лисик Скоцень II., Краєвський. Поділля: Кашнович Мурач Люшняк, Будий, Костяк, Рейовський, Олійник, Заєвдович Королюк, Король, Петерсіль. Україна перемогла в суботу легко, бо напад її працював просто концертово. Поділля, в якому вибивалися спеціяльно лівий криловий і правий оборонець, намагало амбіцією і запалом, але це в сумі помогло добути тільки 3 ворїт (у тому 2 з карного). Третього голя для своїх барв стріляв Олійник дуже гарним і сильним далеким стрілом. Голями для України поділились: Скреґота (головкою), Краєвський, Сиротюк Скоцень II (4), який був того дня дуже добре диспонований — у противенстві до неділі та Воробець з карного. Суддя п. Раніш.

Видців у суботу до 1.000.

14. VI. **Пролом — Поділля 0:0.**

Недільні змагання почалися на грищі С.-Б., яке за кільканадцять хвилин дощу стало зовсім непридатне до гри. Мяч у ріжних місцях не котився а плавав. Та проте першу половину таки закінчено на ньому, а на дальшу частину змагань треба було мандрувати на грище Чорних, яке від дощу ще трохи не потерпіло і дозволяло вести зовсім реґулярну гру. Як у першій, так і в другій половині мав перевагу Пролом, але тверда і фізично сильна дружина Поділля боронилася з успіхом та виборола нерішений вислід. Заслугу має тут немалу і воротар Крамарчук, що за свою гру збирав гучні оплески. Було теж кілька небезпечних ситуацій під воротами Пролому, але Поділля не змогло використати доброго моменту до цільного стрілу. Пролом не використав у І. половині карного. Суддя п. Капьчигер.

14. VI. **Україна — Сян 1:0 (0:0).**

Фінал турніру тримав глядачів увесь час у напруженні тимбільше, що гра обох дружин стояла на доволі високому рівні і йшло про немалу ставку: чашу, уфундовану фірмою „Елеґант". До того перед змаганнями вручено урочисто змагунам Петрову й Лисикові почесні грамоти за 200-і змагання в барвах клюбу, що теж причинилось до піднесення святочного настрою. Дружини виступили в таких складах: Україна: Гуцул, Воробець, Вішка Підлісецький, Гошовський, Скоцень І. (в II. пол. Пазуняк), Краєвський, Мікльош, Лисик, Скоцень II., Петрів (у II. пол. замісць Лисика грав Сиротюк але на крилі); Сян: Лозинський, Романець II., Побідинський, Федорович, інж. Кіцила, Ходань Турко, Суський, Дигдалевич. Партика, Біницький.

Всупереч передбачуванням виявився Сян у недільних змаганнях дружиною дійсно дуже доброю, зовсім неподібною до тої, яку ми бачили недавно на змаганнях з Гасмонеєю та в суботу з Проломом. Ціла дружина грала не тільки жертвенно та з величезною амбіцією, але й виявила багато технічного знання, рухливости й зіграння словом: була в знаменитій формі, так, що загально подобалась. Зате Україна в першій половині рідко коли доходила до голосу і Гуцул мусів добре пріти, щоб урятувати свою дружину від катастрофи в дні ювилею.

В II. пол. гра непотрібно загострюється, але й вирівнюється, хоч Сян і дальше робить небезпечні випади головно своїми знаменними криловими. Вкінці приходить до голосу Україна і в 23. мін. другої половини Краєвський притомно використав подання Петрова та добув одинокі ворота для України (і взагалі одинокі ворота того дня), що їх приняла більш як 2.000 публика невмовкаючими оплесками. Після того йшла ще дальше завзята гра, але ні одна ні друга сторона не могла вже здобутись на успішний стріл. При кінці мав ще Сиротюк ідеальну позицію, але стоячи кілька кроків перед порожніми воротами, стріляв поза поперечку. Вкінці під оплески видців суддя п. Равх відсвистів змагання.

Після цієї перемоги перше місце в турнірі заняла **Україна (4 п. в. в. 9:3) і добула на власність чашу фірми „Елеґант"; 2) Пролом (3 п., 4:3); 3) Поділля (1 п., 3:8); 4) Сян (0 п., 3:5).** Чашу вручив переможній дружині дир. Скопляк. Пролом дістав різьблену гуцульську чашу, Поділля і Сян мистецькі тризуби.

На закінчення всі дружини поздоровили себе по спортовому, а Україна гукнула ще „слава" у честь публики.

ДЕРЖАВНА ЛІГА.

ЛЬВІВ. Погонь — Гарбарня 2:0.

По цікавій грі перемогла Погонь краківську Гарбарню 2:0. Зпочатку переважала Гарбарня, але потім дійшла до голосу Погонь, що зі стрілів обох Матіясів добула Перемогу. Видців коло 3.000.

КРАКІВ. Висла — Л. К. С. 3:1 (2:1).

ВАРШАВА. Леґія — Варшавянка 2:1 (1:0).

СВЕНТОХЛОВИЦЕ. Шлеськ — Варта 2:1 (0:0).

КАТОВИЦІ. Рух — Домб 5:3 (2:2).

ОКРУЖНА ЛІГА.

ЛЬВІВ. Огніско — II. Сокіл 3:2 (0:0).

РЯШІВ. Ресовія — Р. К. С. 2:1 (1:1).

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

ДРОГОБИЧ. Ватра — ТУР 4:1.

СТРИЙ. Скала — Бетар 4:1.

ЗА ЧАШУ СЕРЕД. ЕВРОПИ.

У футболевих змаганнях за чашу середущої Европи осягнено такі висліди: Льоваміна — Жіденице 2—1. — Фебус — Юнгфельовс 6:2. — Торіно — Берн 7:1. — Ґрасгопер — Австрія 1:1.

—o—

Нові книжки й журнали.

Zygmunt Żegilewicz: PROJEKT REFORMY ALFABETU POLSKIEGO. Warszawa, 1936. Стор. 24. ф. 8°,

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Театр ім. І. Тобілевича· Богородчани:
16. VI. Отаман Пісня.
17. VI. Лев в Абісинії.
18. VI. Ніна теща.
19. VI. Циганський Барон.
З Богородчан іде театр до Надвірної.

Великий Театр:

Вівторок, 16. VI. год. 8. веч. Театр „Редута" Виступ Олександра Венгерка „Вояк і герой".

Середа, 17. VI. год. 8. веч. Аб. 19. „Гарна історія" Виступ Софії Чаплінської

Четвер, 18. VI. год 8. веч. Аб. 19. „Гарна історія" Виступ Софії Чаплінської.

Пятниця, 19. VI. год. 8. веч. Аб. 20. „На Личакові".

Театр Ріжнородностей:

Вівторок. 16. VI. год. 8. веч. Аб. 19. „Гарна історія" Виступ Софії Чаплінської.

...

АПОЛЬО: „Вальс для тебе" комедія.
АТЛЯНТИК: „Великий чарівник".
ВАНДА: 1) „Уланські обіти", 2) „Жінка у золотій клітці".
ҐРАЖИНА: „Анна Кареніна" з Ґретою Ґарбо.
КАСІНО: „Я хотів би, та боюся" (Секе Сакаль).
КОПЕРНИК: „Зов крови".
МАРУСЕНЬКА: „Любчик власної жінки".
МІРАЖ: „Світ сміється", „Нічна стежа" з Флїпом і Флапом.
МУЗА: „Баввті".
ПАКС: Нечинне.
ПАЛЯС: „Безсмертні мельодії" Ів. Штравса.
ПАН: „Давид Коперфільд.
СВІТ: „Циганський барон".
СТИЛЕВЕ: „Принагідний роман" і ревія
ТОН: „Срібні остроги" (Бук Джонс).
УТІХА: „Воюючі каравани" та ревія".
ХИМЕРА: „Химери гарної жінки".

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)

Палестина в році 1936.

Закордонне радіо.

Вівторок, 16. червня 1936.

Відень (506,8) 14.00 Співає Грета Форе, 15.20 Концерт для дітей, 17.30 Австрійська музика· пісні, 22.10 Квартет Дмоль Регера, **Прага** (470,2) 16.50 Шведські нар. пісні, 18.15 Марш ґ-дур Вебера, **Париж** (1648) 16.00 Спів, 16.30 Східна музика, 17.30 Концерт, 20.45 Давні й нові пісоньки· **Білгород** (437,3) 12.00 Нар. мельодії, 18.30 Сольо на клярнеті, 20.50 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 8.30, 16.30 Музика, 12.00, 20.10 Концерт· **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 17.50 Мадярські пісні, 20.10 Давні й нові мельодії, **Ляйпціґ** (382,2) 12.00 Концерт· 20.15 Мельодії з австр. Альп, **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика для села, 13.15 Популярна музика, 18.00 Популярний концерт, 23.10 „Ромео та Джуліета" траґ. Шекспіра (чотири яви), **Будапешт** (549,5) 12.05 Вок. концерт, 17.00 Форт. ресіталь, 18.00 Циг. музика, 19.30 „Дон Карльос" оп. Вердія, **Міляно** (368,6) 11.30 Популярна музика, 20.45 Вечір опер Доніцетія, **Рим** (420,8) 17.15 Розр. концерт· 22.10 Орх. концерт.

Середа, 17. червня 1936.

Відень (506,8) 17.00 Сучасна австр. музика, твори Г. Брайтенбаха та П. Франк-а, 19.30 Пісні ріжних народів у вик. хору, 20.05 Закінчення III. Міжнар. конкурсу співаків і піяністів, 22.10 Легка австр. музика, **Братислава** (298,8) 17.40 Словацькі нар. пісні, **Прага** (470,6) 17.40 Скрипка, 19.20 Пісні чеського нар. відродження, 10.45 „Гарна Олена" ком. оп. Офенбаха, **Париж** (1648) 11.00 Симф. музика, 17.30 Концерт, 20.00 Скрипка, 20.45 Театр Уяви, 22.45 Танк. музика, **Білгород** (437,3) 19.15 Спів. ресіталь, 16.20, 19.50 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 8.20 Форт. музика, 12.00 Концерт, 14.15 Розр. музика, спів, 16.45 Тріо а-моль Реґера, **Кенігсвустергавзен** (1571) 15.15 Брамсові пісні відсп. Ф. Дрісен, 18.10 Концерт хору, 19.00 Легка музика, 21.15 Концерт дутої орх., 1.06 Трансм. боксерського мечу Шмелінґ-Джо Люіс (транс. з Нюйорку), **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика для села, 15.40 Дівчата співають, 18.00 Розр. музика, **Будапешт** (549,5) 12.05 Скрипка, форт., 17.00 Сальонова музика, 18.30 Концерт форт. тріа, 20.00 Нар. пісні у супр. циг. орх., 21.20 Мадярські увертюри; **Міляно** (3682) 11.30 Легка музика, 13.10 Розр. концерт, **Рим** (420,8) 17.15 Розр. концерт, 20.35 Симф. концерт, 22.00 Орган. музика.

Львівське радіо.

Вівторок, 16. червня 1936.

6.30. 7.40 Раннішня авдиція· 7.30 Програма, Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 8.10 Для новобранців, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Берліоз: Бенвенуто Челіні, увертюра з гр. пл.· 12.15 Для мол. дітей: Поїхали на вакації, 12.30 Бетовен: Соната ф-моль „Апасіоната" з гр. пл., 12.50 Домашнє господарство, 12.55 Хвилина Ф. Крайзлера, гр. пл., 13.05 Полудневий денник· 14.30 Веселий муз. куток із гр. пл., 15.30 Господарські вістки, 15.45 Скринька ПКО, 16.00 Концерт сальон. орх., 16.45 Відчит: Польська музика, 17.00 Концерт орх., 17.50 „Зазулине яйце" гутірка, 18.00 Сільва рерум, 18.05 Як проведемо пополудне, гутірка для дітей, 18.15 Пісоньки в вик. Лук. Щепанської з гр. пл., 18.25 Із справ польської бальнеольогії· 18.35 Програма на завтра, 18.40 Реклямовий концерт, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Давні пісоньки в вик. Ів. Романівни й Андр. Богуцького, 19.30 Форт. ресіталь, 20.00 Концерт у вик. орх. воєнної маринарки, 20.30 Ст. Віткевич — відкривець Підгалля, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка· 21.00 Концерт орх., скрипка, 22.00, 22.05 Спортові вістки, 22.15 У ритмі раз-два-три (гр. Турнай спів, форт.); у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Закінчення авдицій.

Середа, 17. червня 1936

6.30. 7.40 Раннішня авдиція, 7.30 Програма. Трохи інформацій. 8.00 Для шкіл· 8.10 Для новобранців, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт легкої музики, 12.50 Домашнє господарство, 12.55 Почта й телеграф у світовому русі, 13.05 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.30 Господарські вістки, 15.48 Театр Уяви: „Уродини годинника" для ст. дітей, 16.15 Серед віртуозів, гр. пл., 17.00 Спів. ресіталь Лідії Барбляк-Опенської, 17.25 Ґріґ: Віольончелева соната (віольонч., форт.), 17.50 Наполеонів кат на острові св. Олени, 18.00 Сільва рерум, 18.05 Спів. ресіталь Пелягії Стернальївни в супр. форт., 18.25 Фейл.: Мій перший лет, 18.35 Програма на завтра, 18.40 Реклямовий концерт, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Легка музика, 20.00 Технічна скринька, 20.15 Легка пісонька, 20.30 Мандрівка мікрофону по провінції. 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Авд.: Кандидати до міжнар. Шопенівського конкурсу, 21.30 Пісні в вик. Иос. Волінського, 22.00, 22.05 Спортові вістки, 22.15 Трансм. з Відня: Камер. концерт; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Закінчення авдиції.

БІРЖА.

Варшава 15. 6. (ПАТ)

Девізи.

Бельгія 89.90, 90.08, 89.72, Берлін 213.98, 212.92, Данціґ 100.20, 99.80, Голяндія 359.65, 360.37, 358.93, Копенгаґен 119.59, 119.01, Льондон 26.71, 26.88, 26.64, Ню Иорк чеки 531 і 3/4, 533, 530 і 1/2, Ню Иорк каб. 532. 533.25, 530.75, Осльо 134.51, 134.53, 133.87, Париж 35.01, 35.08, 34.94, Прага 21.93, 22.02, 21.94, Стокгольм 137.75, 138.08, 137.52, Цюріх 172, 172.34, 181.66, Відень 99.20, 98.80, Італія 42.10, 41.80, Гельсінки 11.80, 11.74, Еспанія 11.70, 72.40, Монтреаль 5.30.50, 528.

Гроші.

Купно — продаж: Бельги бельг. 89·08—89.65, Доляри американські 5.32 — 5.29, Доляри канадійські 5·30 — 5.26, Фльорени голянд. 360.37 — 358.65, Франки фр. 35.08 — 34.92, Франки шв. 172.34 — 171.50, Фунти англ. 26.78 — 26.62, Гульдени данціґські 100.20 — 99.80, Корони чеські 19.70—19.30, Корони данські 119.59, 118.75, Корони норв. 134.53—133.55, Кор. шв. 138.08—137.10, Ліри італ. 35—33, Марки фінл. 11.80—11.60, Марки нім. 135 — 130, Пезети еспан. 63.00—61.50, Шил. австр. 99 — 98, Марки нім. срібні 143—138.

Акції.

Банк Польський 105, 104, 105, Цукор 29.25—29, Вугіль 15.50, Лільпоп 13.05—13—13.11, Островець 33.25—33.50, Стараховичі 35.50—35, Габербуш 45.

Папери.

3-прц. інвест. 1. ем. 69. серії 83.50, 2. ем. 69.50, серії 83.75, 5 конверс. 52·75, 6 дол. 76.50—76.25, 4 дол. 50.90—50.75, 7 прц. стаб. 56.50.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 15-го червня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів

1 кг. масла десерового бльок. без опакування . . . . 1.95 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням 2.00 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням

две зачет . . . . 2.00 „
1 л. молока . . . . 0·13 „
1 к. яєць . . . . 2.60 „

Тенденція на масло і на яйця сильна, на молоко удержана.

Маслосоюз повідомляє, що від 16. VI. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3):

Курки мол. товсті без остріг 1. кл. 1.05 зол.
Курята молоді товсті 1. кл. від 60 дк. ваги в гору . . . . 1.60 „

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Подяка.

Складаю сердечну подяку Всесвітлішому о. Ректорові, Д-рові Й. Сліпому за щиру батьківську опіку та моральну й матеріяльну поміч у часі мого 27-місячного побуту у вязниці.

Заразом сердечно дякую п. Сеніорові Д-рові С. Федакові і всім тим Вп. громадянам, що чимнебудь причинилися до злекшення моєї вязниці.

У Львові, 15. червня 1936.

Юрій Федорів· б. політ. вязень.

ОПОВІСТКИ.

Вступний іспит на І. і ІІ. курс Захоронкарської Семинарії С. С. Василіянок у Львові при вул. Потоцького 95 відбудеться дня 22. ц. м. в год. 8-ій. — Дня 20. ц. м. зголосяться всі кандидатки в год. 9-ій для перевірки слуху і лікарських оглядин. — Управа. 2272 1—2

Дирекція коедукаційної гімназії Рідної Школи в Рогатині приймає зголошення до вступних іспитів до кл. І, ІІ, ІІІ і IV гімназії нового типу та до кл. VII і VIII гімназії давнього типу. Учні можуть знайти приміщення в інтернаті, а для учениць отвирається дівоча бурса. Вступні іспити до І. кл. будуть відбуватися 22. і 23. червня, а до кляс II—IV і VII—VIII 23. і 24. червня ц. р. — Дирекція. 2241 2—2

ЛІТНИЩА

ГУЦУЛЬЩИНА над Прутом. Утримання 3.20. Пляжа — ліс. Микуличин-Ділок, Гуменюкова. 2269 2—10

КОСМАЧ коло Коломиї. Соняшні кімнати з утриманням поручає Леонтина Лисинецька. 2273 1—2

ЯРЕМЧЕ, у віллі прегарно положеній, далеко курявн, близько Пруту — соняшні кімнати, можна і з добірним харчем. Ціни поміркованї; солянки в місци. Відомість від 20. червня Перфецька· Яремче. 2275 1—4

РІЖНІ

ТРИВКА ОНДУЛЯЦІЯ заграничним течивом 5 зол. Штір· Ринок 29, біля Бачевського. 2218 6—12

КОТРА з українських родин, що мешкає в гірській околиці прийме бодай на короткий час студента звільненого з вязниці, для покріплення здоровля? Ласкаві зголошення до Адміністрації під „Студент". 1—2

ЖІНКА урядника, що виїзджає до Дори прийме під свою опіку дві інтелігентні панночки. Умовини устно, адреса в Адміністрації „Діла". 2276 1—1

ОГОЛОШЕННЯ.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . . . зол. 0.35
1 „ одношпальтовий в тексті і новинках „ 0·60
1 „ „ на першій сторінці . „ 0·80

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні і приват. кореспонденція по зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п. . . . . . „ 0·10
шукаючі праці . . . . „ 0·07
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . зол. 480·—
„ „ 1/2 . . . . 250·—
„ „ 1/4 . . . . 130·—
„ „ 1/8 70

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10.